

392001-
392073
Mag. St. D.

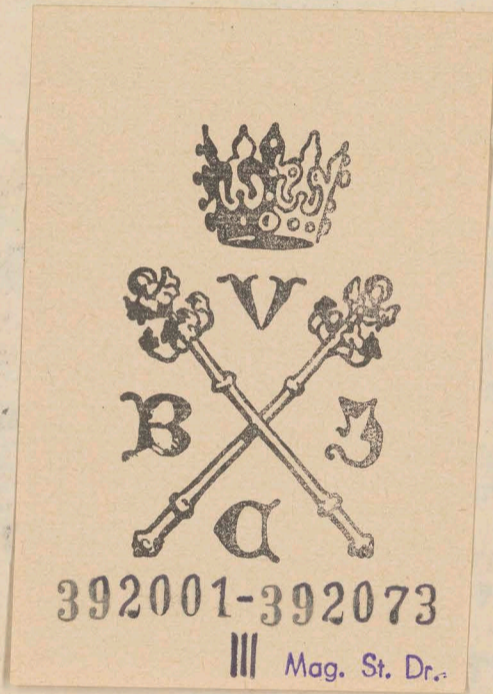
BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELL.
CRACOVENSIS

101

G

257.

1024

1/ U
2/ M
3/ P
4/ P
5/ G
6/ K
7/ J
8/ S
9/ J
10/ P
11/ T
12/ M
13/ S
14/ J
15/ S
16/ S
17/ S
18/ S
19/ S
20/ S
21/ S
22/ S
23/ S
24/ S
25/ S
26/ S
27/ S
28/ S
29/ S
30/ S
31/ S
32/ S
33/ S
34/ S
35/ S
36/ S
37/ S
38/ S
39/ S

(Manifest)

NAYIASNIEYSZEY IMPERATOROWY JEYMOSCI Całey Rosyi, Pani moiey Naymnościwszey Woysk Generał-Anszef, Senator, Tufki, Kałuzski, y nowo przyłączonych od Rzeczypospolitey Polskiej Krain Generał-Gubernator; Kommenderujący wszystkimi w tych stronach y we trzech Mało-Rosyjskich Guberniach znajdującemi się; zastępujący miejsce Generał-Gubernatora w tych Guberniach; Inspektor Woysk, y Orderów Rosyjskich: S. Andrzeia pierwo-powołanego Apostoła, S. Alexandra Newskiego, S. równo-Apostolskiego Xiążęcia Włodzimierza pierwszego stopnia; Polskich: Orła Białego, y S. Stanisława, y Wielkiego Xięstwa Holsztyńskiego S. Anny Kawaler Michał Kreczetników, z woli y Naywyższego rozkazu NAYIASNIEYSZEY IMPERATOROWY JEYMOSCI całey Rosyi Pani moiey Naymnościwszey wiadomo czynię wżem w obec, y każdemu z ofobna wszelkiego stanu, wieku, y kondycyi, Obywatelom w nowo przyłączonych wiecznemi czasy od Rzpltey Polskiej do Imperium Rosyjskiego Mieyscach, Ziemiach y Krainach znajdującym się.

Opiekowanie się Interesami Polskimi NAYIASNIEYSZEY IMPERATOROWEY JEYMOSCI całey Rosyi, miało zawsze na celu iawne, gruntowne, y zobopólne korzyści Państw Obojga; wszakże ta chęć dobra JEY IMPERATORSKIEY MOSCI, y ta troskliwość o zachowanie w tey Sąsiedzkiej dzierżawie Pokoju, zgody y wolności, że były nietylko niepłodne, ale nadto że się stały czczym y nieużytem dla JEY IMPERATORSKIEY MOSCI ciężarem, y o niezliczone Państwo JEY przyprawiły utraty, oczewiście o tym y dotykalnie prawie przekonywa trzydziestoletnie doświadczenie. Między wielo nieprzyzwoitościami y gwałtownościami, z niezgody y wzajemnych kłótni wynikłemi, a bez przerwy Rzeczpospolitą Polskę udęrczającami, Nayiasnieysza IMPERATOROWA JEYMOSC z szczególniejszym poglądała ubolewaniem na te ucieniżenia, które znosić musiały Miasta y Prowincye przyległe Państwu JEY IMPERATORSKIEY MOSCI, niegdyś prawym IEY dziedzictwem będące, zamieszkałe y napełnione ludźmi iednego rodu y iednego plemienia, y oświecone prawowierną Chrześciańską Wiarą, y do dziś dnia onę wyznawające. W tych zaś czasiach, niektórzy odrodni Polacy, własney Oyczyny swoiey zdraycy, niefromocą się podżegać rząd z bezbożnych Buntowników w Królestwie Francuskim złożony, y wzywać ich wsparcia, aby za ich pomocą ściagnąć na Polskę krwawe kłęski Domowey Woyny. Lecz bliższym ieszcze y pewniejszym niebezpieczeństwem tak Świętey Chrześciańskiej Wierze, iako y szczęśliwości Obywatelów pomienionych Krain grozi ich zuchwałstwo przez wprowadzenie nowey iadowitey nauki, dążącey do zerwania wszelkich Religii, Obywatelstwa, y Polityki związków, na których się fu-

392037

III

się sumnienie, bezpieczeństwo, y własność każdego funduie y ubezpiecza, którą to naukę, ci nienawistni Nieprzyjaciele powszechney Spokoyności, naśladowując bezbożną, szaloną, zbrodniczą, y zboiecką kupę Francuskich Buntowników, starają się po całej Polsce rozsypać y rozkrzewić, a tym samym zatracić na zawsze, jako Jey własną, tak też y JEY Sasiadów spokoynosc.

Z tych powodów, Najjaśniejsza IMPERATOROWA JEYMOSC, Pani moja Najmiłościwsza, tak w nagrodę y powrót mnogich swych utrat, jako dla opatrzenia dobra, y bezpieczeństwa Rossyjskiego Imperium, y sławy Polkich Prowincyi, równie też, aby raz nazawze ukrócić y odjąć przyczynę wszelkich wymysłów, swawoli, y częstych a niezgodnych z sobą odmian Rządu, postanowiła nakoniec wziąć pod dzierżawę swoją, y wiecznymi czasami przyłączyć do Rossyjskiego Imperium wszystkie Krainy, y Mieszkańce ich za niżej opisaną granicą znajdujące się; a mianowicie: poczynając Linją od ofady Drui na lewym brzegu Rzeki Dzwiny przy węgle granicy Semigallii leżącej, y prowadząc ją na Norocz y Dubrowę, stąd postępując po szczególnej granicy Woiewództwa Wileńskiego na Stołpcy, aż do Nieświża, potem do Pińska, a ztamtąd przechodząc przez Kunew między Wyszogrodem y Nowogrodą blisko granicy Gallicyi, z którą łącząc się y pomykając północy aż do Rzeki Dniestru, skąd idąc w dół po Rzece aż do Jahorlika, punktu dawnej w tej stronie granicy między Rossją y Polską. Tak tedy wszystkie Ziemie, Miasta y Powiaty zajęte wyżej opisaną Linją, nowej między Rossją a Polską granicy, mają odtąd zostawać na zawsze pod Berłem Rossyjskiego Imperium; Obywatele zaś tych Prowincyi y Mieszkańce wszelkiego rodzaju, w liczbie Poddanych Rossyjskich poczytać się.

Dla tego więc dane mi są od Najjaśniejszemu IMPERATOROWY JEY MOSCI, jako ustanowionemu w tych nowo przyłączonych Generał-Gubernatorowi, Najwyższe rozkazy, abym najpierw zabezpieczył najuroczyściej Świętym JEY IMPERATORSKIEM MOSCI Imieniem y słowem (co ią tym uroczystym ogłoszeniem, do wiadomości wszystkich y niewatpliwego zapewnienia się podając, wykonywam) wszystkich JEY IMPERATORSKIEM MOSCI nowych Poddanych, a mnie teraz miłych Współ-Obywatelów, że Najmiłościwsza Pani, nie tylko potwierdzać im raczy zupełną y nieograniczoną wolność publicznego odprawowania obrządków ich Religii, prawną każdego z nich Posseksją Dobr y Majątek Nieruchomy y Ruchomy; lecz nadto przyśpobaiąc ich całkowicie, y wcielając do Rossyjskiego Imperium ku sławie jego y pomyślności, na wzór wierno-poddanych JEY IMPERATORSKIEM MOSCI Mieszkańców Biało-Ruskich, żyjących w nienaruszonej spokoyności y obfitości, pod mądrym y łaskawym JEY Panowaniem dać każdemu z nich prawo w pełnej mierze, y bez wszelkiego wyłączenia cieszyć się odtąd wszelkimi nadaniami, swobodami, y Przywilejami, kteremi się cieszą dawniejsi JEY Poddani; tak, że każdy stan Obywatelów nowo przyłączonych Prowincyi od dziś dnia poczyna być uczestnikiem właściwych stanowi jego wygod y korzyści; a nawzajem JEY IMPERATORSKA
MOSC

MOSC Pani Naymiłościwsza obiecuie fobie, y wyciąga tego od wdzięczności, y przywiązania nowych swoich Poddanych, że gdy ona z dobroci swoiey domieszcza ich równego uczeſtństwa pomyslności, y Imienia Rosyan, tedy y oni z swoiey strony usłować będą okazać się wartemi tego doſtoieństwa przez prawdziwą ku nowey teraz, a przed laty dawney Oyczyźnie miłość y nienaruszoną na potym wierność ku tak Potężney, y tak Wielkomyślney MONARCHINI.

Y dla tego obowiązani są wszyscy, y każdy z osobna, począwszy od znakomitszey Szlachty y Urzędników, aż do oſtatniego, do kogo to będzie należało, wykonać w przeciągu tego Miesiąca uroczytą Przyſięgę na wierność, przy ſwiadcach wyraźnie na to odemnie naznaczonych. Jeżeliby zaś ktokolwiek ze Szlachty, czyli z drugiey kondycyi ludzi posiadający Maiętność Ziemską, mniej względny na własną swoią szczęśliwość, Przyſięgi wykonać niechciał; temu dozwala się do ſprzedania swoiego Maiątku, y dobrowolnego z Kraiu wyprowadzenia się trzymieſięczny termin, po upłynieniu którego, wszelki pozostały maiątek iego, ma być ſekwekrowany y na Skarb zabrany.

Duchowieństwo Wyższe y Niższe, iako Paſterze Duchowni, powinni dać z siebie przykład wykonywając pierwſi Przyſięgę, y czyniąc codziennie w Publicznych Nabożeństwach gorliwie do Boga modły o zdrowie NAYIASNIEYSZEY IMPERATOROWEY JEYMOSCI, Pani naſzey Naymiłościwszey, y nayukochańszego Syna JEY, y Naſtępcę na Tron Cesarewicza, y Wielkiego Xiążęcia PAWŁA PETROWICZA, y całego Nayiaśnieyszego JEY IMPERATORSKIEGO Domu, według formuły, wkrótce na to mającey się przepisać.

Przez uroczyſte niżej pomienione wszem y każdemu zabezpieczenie o wolności wyznawania Wiary y o pewności zachowania nienaruszenie każdego przy własnym iego Maiątku, ma się rozumieć także, że y Zydowskie gromady mieszkające po Miastach y Wſiach nowo przyłączonych Prowincyi, cało utrzymane y zachowane być mają, przy wſzystkich ſwobodach, iakie im dotąd co do wiary y maiątku ſłużyły. Albowiem ludzkość y miłofierdzie Naymiłościwszey Pani naſzey niedozwala wyłączać iednych ich od powſzechney swoiey ku wſzystkim dobroci y od naſtępney pod naybłogoſławieństwem JEY dzierzawą pomyslności, dopóki oni z ſwey ſtrony w pokornym poſłufzeńſtwie, iako wierni poddani żyć, y iak dotąd targiem, y handlem fobie przyzwoitym bawić się będą. Sądy y rozprawy trwając na ſwoich mieſcach, mają się odbywać na Imie y władzę NAYIASNIEYSZEY IMPERATOROWEY JEYMOSCI, z przestrzeganiem naykrupulatnieyszym porządku y ſprawiedliwości.

Nakoniec, dopełniając woli NAYIASNIEYSZEY PANI, za rzecz koniecznie potrzebną oſądziłem powiedzieć ieſzcze y to, że wſzystkie Woy-

lka, iako iuż w swoim Kraiu, nayfurowszą karność zachować mają; a za-
tym ani weyście ich w rozmaite mieysca, ani sama odmiana Rządu, nie
ma im bynajmniej przeskadzać spokojnego y beśpiecznego Gospodarowa-
nia, handlow y przemysłów; y owszem wzrost tego wszystkiego im bar-
dziej pomnoży partykularne ich korzyści, tym więcej podobać się to będzie
NAYIASNIEYSZEY PANI y na JEY względ zaśluzy.

Ten Manifest ma być dnia 27. bieżącego Miesiąca Marca po wszystkich
Kościółach czytany, do Xiąg Sądowych zapisan, y gdzie należy, publicznie
przybity, dla powfzechney wszystkich wiadomości. Aby zaś wiara one-
mu zupełna dana była, utwierdziłem go, na mocy daney mi władzy, pod-
pifem ręki moiey, y wyciśnieniem Pieczęci Herbu moiego. Dan w Głó-
wnym Obozie Woysk mnie poruczonych pod Połoną Dnia Miesiąca
1793. Roku.

Na Oryginale podpisano

Michał Kreczetnikow.

DE LA
BIBLIOTHEQUE
DE M. LE PR.
ALEXANDRE
DOBOMIRSKI